

CSIKMEGYEI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL	HIRDETÉSI DÍJAK
Egész évre 6 korona Félévre 3 korona Egyes szám ára 14 fill. — Megjelen minden szerdán.	Várterem, hova a lap szellemi részét illető közlemények és hírel-tések küldendők. — Kézírások nem adtak vissza	első díjszabás szerint lesznek megállapítva. Kereskedők és iparosok táblázati hirdetésnél árközzelményben részesülnek. Nyitláré petít sora 30 fillér

Társadalmi felszedségek.

A mindennapi élet zaja közben eszünkbe kell jussan a mai beteg társadalom is, melynek hibái, gyengeségei oly nagy mérvűek, s már annyira el vannak harapózva, hogy talán gyökeres orvoslás egyáltalában nem is lehetséges már.

Beteggé tette a társadalom önmagát, s a kór, melyet saját hibájából okozott, most már annyira idült s annyira veszélyes, hogy romlással, iszonyatos pusztulással fenyegeti a létező rendet, erkölcsi sülyedéssel sújtja a benne élőket, s az egyesek által pengetett jótékony eszmék már nem is használhatók, nem pedig azért, mert legtöbbszörre süket fülekre találnak — s illetve a társadalom felszedségeibe magukat annyira beleélt egyénekre, kik még a javítás gondolatától is irtóznak — nem hogy lelkük az ezt megvalósító eszmékre fogékony lehetne.

S e zugó, elragadó árral szemben legyen szabad nekem felsorolni azokat a társadalmi bajokat, felszedségeket, a melyeknek kiküszöbölése, a társadalomból való kiirtása — talán a javítást némileg előmozdítaná s a pusztító kór nem lenne annyira fenyegető.

Lehet, hogy az általam felsorolandó hibákon kívül vannak nagyobbak s lényegesebbek is, s az is lehet, hogy azt a mit én nagy bajt előidéző gyengeségnek tartok, mások csak kicsinyes dolognak tartanak, azonban mégis megpróbálom ezt tenni, az előbb említett akadályon keresztül küzdve magam azzal, hogy hisz annyi felszedség van, a melyet felsorolni talán nem is lehet

pontosan, s én ezt tenni nem akarom, hanem csak egy pár lényegesebbel veszek fel ismeretésem tárgyátul, a másodikon pedig azzal, hogy az épen e felszedségektől elvakítottak előtt a legnagyobb baj is kicsinyesnek tűnhetik fel.

Az a mindent megülő közönyösség a mai társadalomnak egyik legnagyobb betegsége, a mely megakadályozza a haladást, visszariaszítja az életképes eszméket, s hogy oly általánosan el van harapózva, mely oly eszköz s illetve módszer kidolgozásánál, a mely által ennek hatásait csak némileg is korlátozni lehetne, megáll a leg-elevenebben gondolkozó agy is, s tehetetlenségét kénytelen beismerni már előre is, s ha akadna is valami üdvös eszme, már a megvalósítás gondolatától ijedne vissza, hisz az első eszme megpendítése éppen e közönyön szenvedne hajótörést.

Nagy vonásokban vizsgáljuk meg tehát, hogy tulajdonképen miben is áll ennek a közönynek a társadalomra, annak életképességére gyakorolt romboló, megsemmisítő hatása.

Megindul egy üdvös eszme, mely valamely már létező dolgot akar jobb, biztos alapokra fektetni a változott viszonyokhoz illemlíteni, azonban nem talál követőkre, mert magától az eszme újságától megijednek a mindennapi élet egyhangúságában magukat beleélt emberek, irtóznak attól, hogy valami új dolog talán életbe lépni, a melyhez ismét simbulniok, alakulniok kell, s ki kell zökkenni talán abból a kerekvágásból, a melyben menten minden újító zaklatástól, nem törődve mások dolgaival oly nyugodtan élhetek. Mindenki abból az elvből

indul ki, hogy hát tulajdonképen mit is törődjek ó általános bajok javításával, mit működjek közben egy oly dologban, a melyből neki talán semmi éppen semmi haszna — legalább így gondolja ő — nincsen.

Ez a nem bánomság, az általános érdekekkel való nemtörődés az, a mi megakadályozza oly dolgoknak, intézményeknek életbe lépését, a melyek pedig képesek lennének ezt a beteg társadalomra, annak beteges, kárhóztatandó szokásait regenerálni s a javulást minden tekintetben bevezetni.

Ma már annyira vagyunk ezzel a közönyösséggel, hogy a kiknek lelkében még is fogazdik valamely a társadalmi életet más alapokra fektetni akaró intézmény s illetve ennek gondolata, nem mer előlépni vele, mert már előre számit arra, hogy követni senki sem fogja s így már esirájában kénytelen abba hagyni kezelt munkásságát vagy inkább a társadalmi dolgok iránt való rá a nyitló érdeklődését s akarva nem akarva bele kell merülnie a közönynek elrothító sártengerébe, a hol milliók feterengenek gyávan, tehetetlenül, nem bányva, ha az egész társadalom sátnya elkorcsulás alatt mgadozik is, csak ők maguk élhessenek.

S a közönynyel karöltve jár az elfogultság is, a mely szintén veszélyes mérveket öltött ma már társadalmunkban.

Minek új eszme, minnek új gondolat, hisz az ugysem vezetne előzshöz. Minek újítam, hisz a már beévdőtöt bajokat ugysem lehet helyrehozni, nem lehet a megingott rendet ismét helyre állítani, hogy ferdeségek, hibák ez utánra se legyenek.

Igy beszél az elfogultság s ezzel szem-

TÁRCSZA.

A halott Don Juan.

— Irta: Freytagh László.

Éles fitty hallatszott, mit száguldó öszi szelek kapdostak el és röpítettek szerte a pusztán rónuságon. A kanyarodónál sötét tönegként előtűnő hullaszállító vonat dörröge szaladt be az állomásra, hol már vártak rá a temetkezési egylet diszgyepruhás szomorú emberei. A néptelen pályaudvaron csak a forgalmi tiszt meg egy-két ör lézengett, érdeklődően nézve a koporsó elszállítását.

Eleméry Tibor hazérkezett.

... Utolsó haladt végig a szép, széles úton, hol hajdan anyját időzött. Ez ut-szegélyző nagy, öreg nyárfák lombjai közül sze-degette ki gyermek pajtásúval a szárnak fészkeket; mint diák itt tanulta Tacitust szép tavaszi hajnalokon. Talán megismerkedt a vén fák hajdani pajtásukat, mert lágyan bökoltak s össze-verődő száraz galyaik csörögésével valami különös, ismeretlen nyelven szóltak a halotthoz. Talán így beszéltek:

— Hát haza jöttél?! . . . Jöj van! Jöj. . . De minék is mentél el? — A buja illatos, forró leve-gő helyett, mely megölt, nem lett volna-e jobb szívni a mi egyszerű, híves leheletünket ep szívvel, hosszú életet élve? . . .

De hát már késő! . . . késő . . .

S a fak szomorúan sohajtoztak. Azáik között zokogva suhant el a szel.

... Az ősi kuria egyszerű, zöld tornacézt fekete posztóval vontak be. Nehéz fekete lepel borítá az ebédli falat, nehéz fekete szőnyegek teríték be a padlót. Nagy ezüstös gyertyatartókban óriási fehér viaszgyertyák égtek a koporsó körül, mely a haladókló természet még megmaradt virágaival volt telehintve. A szentföld leemelődött, hadd lassák még egyszer ismerősi az utolsó Eleméryt . . .

Jöttek is sokan megtenni a végső la-tozást . . . Szép asszonyok, kik felel-hetetlen holdog órákat töltöttek el a halottal. Rövid, mulékonyak voltak az órák, ám a rá való visszaemlékezés elkíséri őket a sirig. . . Leányok, kik hóhéhré, százi szobájukban sirták el maguk-nak fojtott nagy szerelmüket, fájó sohajként re-begven az imádott nevet. . . Feriák érkeztek meg egyszer beuszt mondani az irigylet, de min-deg dédelgetve szeretett barátinak . . .

A halott csak mosolygott. Felig lehunytt szem-pillái alól kivillano, megfirt tekintetében meg ott volt az a csodás, sovárgó epedés, melynek egyet-len pillantása vérszákat festett az asszonyok halvány orozájára: — szerelmes ajkai még pirosak voltak s mosolygása által előragyogtak a fehér, hegyes párdusz fogak. Halvány homlo-kára arnyeköt vetett a csigákban gondörűdő holb fekete haj.

És az asszonyok úgy szerettek volna sirni.

Siratni ezt a földhentes, edes ellenséget, a ki csak azért élt, hogy utjában női szíveken taposson keresztül s azért halt meg, hogy magával vigye azt is, a ki szerelmének ellen tudott állani. . .

... Aztan bezárták a koporsót, örökös megvirradhatatlan éjszakába burkolva a pihenőt. . . Papok jöttek. . . Fölsendült a „Circum dederunt“: Eleméry Tibort letették a kriptába, ősei közé.

... A koporsó lábánál befordíták a cizmetet. . .

II.

Egyankkor Párisban ment végbe egy nagy-szeri temetés. A harangok egész nap bugtak zokogtak. . . Mar a kora delutáni órákban ellepte azon utcákat a szandálhatatlan tömeg, melyen a temetés elhaladandó volt. Csopordokba verődtek az emberek s magyarázatták egymásnak, miért halt meg a csodás-zep Charney grófné. Mindenki tudott valami újat, érdekeset mondani, pedig a napilapok kimerítő részletességgel hozták az esetet. Egyesek képes újságban látható volt a meg-holdogott arczkép; a másik lap szívesható módon alta elő, miszerint a grófné este bezarkozott szo-bájába, telehintette agyát egy különös ausztráliai virággal s aztan lefeküdt a virágok közé, hogy ne keljen fel soha többé. . .

Le volt írva továbbá az is, hogy a férj, ki nyáron a polusokon éjzapot horgászta, telel pedig Afrikában űzi az oroszlánokat; mesés összegeken béréit külön hajót s futár vonatokon röpít haza, hogy jelen lehessen a temetésen. . . A rideg, magába zárkózott ember — kiről azt hitte min-

ben hiába akar valaki javítani, helyes irányban a n u j i t a n i, elzárkózik meg ennek gondolatától is, s így hiába való törekvés lenne ezzel szemben minden javítani ezelés.

Harmadik gyengeségül, felszegségül állítom ide az embereknek egymás iránti gyűlöletét, kaján irigységét.

Ha valaki halad, általános tiszteletben részesül, mert leköben a nemes érzésektől hevitett munkaszeretet él, mindjárt ezer irigye támad, kik őt azért, mert jó tulajdonságai által kiemelkedik az ők hibáival telt légkörükből, megutálják s mindent elkövetnek arra nézve, hogy neki zaklatást, szomorúságot szerezzenek.

De ez az irigység nem csak ilyen alakban lép föl, hanem más alakban is. Két hivatalnok hosszú éveken keresztül egy pályán dolgozik az egyik lelkiismeretes, minden idejét elfoglaló, munkálatlan szorgalommal, a másik pedig lajzha, kiesnyes egykedvűséggel csak azért, hogy hivatalos óráit látszólag betöltve, s ne adjon okot hivatal főnöke esetleges megróvására.

S most már jön egy előfeltevés, s a szorgalmas hivatalnok hivatalfőnöke jól megérdemelt támogatásai folytán ki lesz nevezve a magasabb állásra, a másik csak azért gyűlölt ellensége lesz az illetőnek, s neki nem csak hivatalában, hanem társadalmi téren is mindenkép ártani igyekszik neki. S ez az állapot nem csak ilyen, hanem egészen más okokért is mindennap fokozódik, s az elszomorító esetek száma a legkiesnyesebb dolgokért is ezrével szaporodik. S ennek a társadalmi életre mily iszonyatos kihatása van.

Az egymást gyűlölő emberek minden erejükből igyekeznek egymás törekvéseit, a közöny és elfogultságtól még el nem ölt működésüket megakadályozni, s a törzszakodás nagyban megakasztja azt a munkát, a melyet az emberek egymással karöltve végezve — csak a társadalom boldogulására vezetne, — így azonban az a szegény, elgyötört társadalom érzi meg ennek elbúsító, káros hatásait.

S végül iszonyatos nagy a társadalmi felszegségnek tartom én a pletykát, vagy fejezzük ki a székegy nyelven a z u v a t o t.

Az alap nélkül indított pletykák által megrágalmazott, elhíresztelt s társadalmilag meghurcolt egyvénem bár később jó hírűve helyre is lesz állítva — kedve végkép elmegy azt a társadalmat szolgálni, javításán odaadással munkálni, a melyek egyes tagjai működésének méltányolása helyett csak nevet egykezesnek gyűlöltté tenni, törekvészenek megutáltatni őt ember-társáival.

A sokszor nagyon veszélyes mérveket öltő s a legbonyolultabb összerakott pletyka által meghurcolt ember meggyűlöli a társadalmat, s attól elhúzódni törekszik. S ennek hány példáját látjuk mai társadalmunkban. Az ilyen pletykák mellett meg az esetben is, ha az alaptalán megrágalmazott, akarná is tovább szolgálni a társadalom érdekeit, nem lesz ideje rá mert e helyett magát tisztázni kell, tisztázma az alaptalán téresztelesek adól, s ez nagyon sokszor minden idejét elveszi.

Ezeket tartom én igen fontos s mindenképen kiáltandó társadalmi felszegségeknek, a melyek ha a társadalomból, ha csak kis mértékben is eltávolítva lesznek — a társadalmi élet kererei vigabban fognak forogni, s így azután a minden irányban való gyökeres javítás könnyebben lesz eszközölhető.

Rp.

Kikelet.

* Derűs napok s a napsugár jótékony melege elvívte a vastag botákarót a földről, a hegyek már jóformán megszabadultak teli ékesesgüktől, a természet teli számadásból, bűgüdt alélszágából ocsudni kezd, a szétarado napsugár minden felé vidám hangulatot jó kedvet kelt s a komor teli hangulat, mely bizony a hideg havas napokon reá nevezhető egész kedélyünkre tavozni látszik körülnéző, s felváltja az igazi vidámságot, mely derült arccal, mosolyval üdvözi a természet öregeit.

S mily egészen más tavasszal az élet. A vidám gyerek sereg, mely a hideg télen a szobákba bezárva esendős játékkal tölte idejét, kiszabadulva a rejtekből jökédvű kacajjal tölti el az utczát, s a járókelők arczán az öröm pirja fut végig, látva a jökédvűt szagzó apróságot kikelet a kikelet életre erje új életet, a szokotnál élénkkel pajzanságot ántott.

Még a madarak dalos csapata nem érkezett el, meg a fák zöldelő rügyei nem fakadtak ki, meg az elszárgult füvek nem nyertek vissza zöldecsüket s mégis a nap sugaraival, a derült lával megkezdődött az új, pezsgő élet.

S a tavasz esodlatos hatása, átváltoztató

erje, mely nemcsak a természetre van behatással, a midőn elszárlja a komor teli felhőket, eloszlatja a hótakarót s életre fakaszt füvet, fát, virágot, hanem az emberek kedélyére is, oly sepen van analogizálva az emberi élet korban az ifjúság által.

Az ifjúság ide frissesége, tettereje, életképessége által van hívítva azt a esodlatos változást előidezni egy a hazafias, általános, emberi, társadalmi dolgok, viszonyok terén, annak kell eldárjania minden téren érett megfontolással vezetett munkássága, tevékenysége s mindent felidmáló szorgalma által.

Nagy fontosságot huzafias kérdések, általános társadalmi bajok sürgetik az ifjúságnak fokozott munkakodást, tevékenységeket hatványozással s azt, hogy ott, a hol tetterejenek látva veterál van szó, a hol a körülmenyek egyensúlyukhez kepest fölfeladható munkásságot követelnek, ne riadjanak vissza az esetleges akadályoktól s hátorítsa az a tudat, hogy az ő mindent tekintetben bizsgó tevékenységgel kifejtendő munkásságára egy nemzet néz reménytel, varakozással, s ez által neki a nemzet virágára, jövőjé nagysága megajándékozva kell lennie.

Csak ha ily munkásságra hajló akarat huzasztja kelleiket, basodlit az ifjúság a kikelethez, ellenkező esetben, ha mindezekre nem gondolván továbbra is sivar tel honol s a reményeket elődi a vastag botákaró.

It a tavasz — mely minden életre kelt s az ifjúság életrekelő munkásságának is kezdőré kell vennie — hogy a nemzet ezen is felvirádjalon egyszer a fölhőköl, nagy veszélyektel mentes ragyogó kikelet.

Mindentéle.

— Uj albírói állás. A csik-szentmártoni kir. járáshírosághoz az eddigi létszámon felül ideiglenesen egy albírói állás rendszeresítetett, a melyre a pályázat már a napokban meg fog jelenni a hivatalos lapban.

— Kirendelés. Szopos Lajos csik-szentmártoni kir. járáshírosági joggyakornok a csik-szentmártoni járáshíroság büntető osztályánál alkalmas zott ügyészégi megújított állandó helyetteséül rendeltetett ki.

— Halálhíradás. Özy, Petyezy Peterné sz. Lázár Margit folyó évi márczius 27-én 74 éves korában szívvelhűlés következtében Csik-Kozmason elhalt. Halálát nagyányszám rokonsági gyászolja.

— Uj hitelszövetkezet. Csik-Szentdomokoson t. hó 27-án a szép számmal összerajott részvényesek László Ferenc körhülsége alatt hitelszövetkezetet alapítottak. Tisztségelőknek megválasztottak: igazgatóság: Fót, Lukacs Vilmos, Krausz Mihály, Karda Péter ill. Marton János, Kedves István. Felügyelő bizottság: Bajtó Lajos, Caszár Donát, ifj. Bodó Imre. Könyvelő: Radly Benjámin. Penztárnok: Xantus Dávid.

— Fótargyalások jegyzéke a csikszerepai kir. törvényeszküél. 1901. márczius 29. 814/901. hf. sz. Klink Sándor család büntette. 483/901. Bángi Árpád közközelet hamisítás. 484/901. Bodó Imre és 4 tarse súlyos testi sértés büntette. 1901. márczius 30. 1106/901. Puskás Gábor súlyos testi sértés büntetőrt.

denki, hogy nines szíve — halálosan kapta a csapat; pár nap alatt mefört, úsz agasztván lett s valószínűleg nem sokára ő is követni fogja nejét a sírhoz....

Ilyes forman irtak a lapok s aparisí nep, mely oly éhes a szenzációra, hogy maradtatott volna el a temetésről. Türelemesen várt, amíg alkonyat előtt a temetési menet elindult s nezte addig míg el nem tnt szeméi elől.... A gyászhintót nyoloz hófehér mén hozta, utána jtt a korszor kocsis, mit a fogatok beláthatatlan sora követett....

A koporsó mellett egy férfi lepdelt egyszerű viszon zubbonyban öltözve, idétlen, nagy reges eszmákkal a lábain. Fejét lehajtá s verda futotta szemével kötegsbeesve nezte a koporsót, szorongással számlálva lépteit, melynek mindégylke közeleb vitte az őt elváláshoz ártól, ki neki a legdrágább volt a földön....

De hát nem így kezdődik ez a történet!....

III.

Két éve elmult, hogy Eleméry Tibor Párisba költözött. Kezdetben kevés ismeretsege volt, de roppant gazdagsága s véghetetlen eleganciája lassankent megnyitott előtte minden ajtót. Dédelgetett kedvence lett a szalonoknak, mert úgy táncolt, seki jobban nálánál, mondták a párisiak s társalgásban senki sem tudta vele felvenni a versenyt. Értett a lovakhoz, a turfón sohse vesztett meg fogadást; tudott négy lovat a legnagyobb tolongásban is villangyorsan hajtani; golyója biztonságban talált a halálnál. A zöld asztal mellett mesés összegeket vesztett mosolygva és res-

telkedve mentegte magát, ha az a pech érte, hogy megkopasztá a pártnerét.

Egy új tudománynak ki tudna ellent állani?

..... Nem is állt ellen senki. A főranz hölgyek versenyeztek egymással bírhataért. Divatba jött őt szeretni. Ő volt a társaságok hőse, Páris királya. A milyn ruhában egyszer megjelent az előkelő ifjúság rögtön olyat esmalatott magának s a búske finyas urasok mindenike örült, ha valamik nő Eleméry után őt választá szeretőjéül.... A mi erdekes szalon pletyka közszaion forgott az mind ő róla rezelt — persze csak titokban, mert Eleméry bármely hölgy beszélgeti megtudta védeni kardjával.

Volt a többek közt egy telivér párisi gentleman névszerint Chateauy herceg, a ki sehogy sem tudta megbocsajteni Elemérynek, hogy tulszáryalta őt. Mindig tudt ki valamit ennek bosszantására s bár magát a legjobbi barátának mutatta, átlátomban örökösön azon volt, hogy ennek mulatságait megkeserítse. Egy este következő parbeszéd folyt le köztük a Park klub egyik mellékhelyiségében:

— Mondja uram! önöknel mind ilyen esinósak a férfiak??

— Többnyire. Válaszolt Eleméry.

— No úgy nem szeretném, hogy Párisban tegyek át székhelyüket — kacagott Chateauy — mert akkor nekünk nem maradna asszony. Önök a Belvédereben lévő milói Venust is elhódítának előlünk. Különbén — folytatá — én banulom az ön előnyeit s megvagyok róla győződve, hogy ön előtt semmi sem lehetetlen.... Az a hatalmas

magnes, a mi öben rejlik, a leghidegebb vérmérsékletű, legjózanabbul gondolkozó nő is menthetetlenül magához ragadja.... Azonban tudom magamról, hogy a legfelvezetesebb dolog is, ha gyakran reszesülünk benne, utóvegre megszokottá válik s nem nyújt semmi ingert többé: gondolom — így van most ön a nőkel. Valami újság kellene. Eppen azért felhívom figyelmet egy aszszopra, a ki bár tüneményes szép s ferjét hónapokig nélkülözi, mindéideig annyira megtudta őrizni erényét, hogy közüllnk senki sem dicsékedhet kegyei.... Próbálja meg!.... ha sikerül önnek az, a mi nekünk, semmit sem nyújtott; úgy meglehet önmagával elégedve, oda telti majd eddigi hódításai fále korona gyantáit....

A tünemény mezesalta magát, midőn azt gondola, hogy Eleméry midon fog kapni az elebe nyújtott újdonságon.... A magyar ifjú olyan küzömbös, semmit mondó arccal hallgatta ennek eladását, mintha csak valami favorit idomáinak fejfedéséről szólt volna előtte. Chateauy dühbe hozta ez a blázirtság s gnyos hangon esipettegyet rajta.

— Ne kiesinyelje uram! a mit ön az előbb mondtam. Nem olyan esekélyes az, hogy figyelembe sem lehessen venni. Ismétlem önnek, hogy Páris leg híresebb gvallériái semmire sem tudtak menni ezen alkalommal. Én — bár mindenkéül többre becsülöm önt — teljes sikert megsem jósollhatok; sőt mi több — annyira nem bízom a diadalban, hogy ötven évig pezsgőben merek fogadni önnel. Tetszik??....

(Vége köv.)

— **Márczius 15-két,** mint a nemzeti örödes és az emberi szellem felszabadulásának nagy napját, a csikszentmártoni eseketfalvi polg. olvasókör is lelkesen, módor ünnepelte meg. D. e. 9 órákor ünnepélyes isteni tisztelgetést tartott tisztelőnk Molnár Miklós s-lelkész ur, melyre a kör tagjai zászlójuk alatt szép sorban vonultak fel Este a műsor ez volt: 1. „Hymnus” Énekelte a dalkör. 2. Megnyitó beszéd. Tartotta Bartalis Ágost ur, az olvasókör elnöke. 3. „Lingoleo” Hegedűn játsza dr. Bardez Gyula ur, zongorán kísérte neje ő nsga. 4. Felolvasás márczius 15-ről. Tartotta dr. Reszegh Lajos ur. 5. „Toborzó”. Énekelte a dalkör. 6. „Talpra magyar”. Szavaltá Vadai László ur. 7. Kossuth-nóta. (Sír a Tisza, sír a Duna) Pószótl. Énekelte Donáth Imre k. a.: hegedűn kísértek: Boga József ő nsga és Puskás Lajos ur. 8. „Judás”. Várady Antaltól. Szavaltá Marton Erzsike k. a. 9. „Hajnali dal.” Énekelte a dalkör. 10. „Houszeret”. Tárkánytól. Szavaltá Reszegh Bertak. a. 11. „Larileto”, Bretagnei dal. Énekelte Bardez Izabella k. a.: hegedűn kísérte Bardez Gyula ur. 12. „A barokról”. Szavaltá Boga József ur. 13. „A máhosi koldus”. történelmi románcz. Nyírszanytól. Énekelte dr. Bardez Gyula ur; zongorán kísérte neje ő nsga. 14. „A bünös éjszakája”. Képlet előadta Puskás Lajos ur. 15. „Szózat”. Énekelte a dalkör. Terünk nem engedi, hogy minden egyes szereplőt érdeméhez képest méltassunk; azt azonban örömmel jelezhetjük, hogy a program minden pontja kitünően sikerült, úgy annyira, hogy a nagy közönség, mely az előzge tágas termert zsúfoltság megtöltötte, teljesen meg volt elégedve. Nem hagyhatjuk említés nélkül azon nagyszerű meglepetést, melyet a műsoron kívül V. M. tiszvári fi. kereskedő ur „grammofon-jával” szerzett. A zenélő, éneklő- és beszélgő-gép legelőször magyar színeszínű és színészünk kitünő darabjait produkálta. Nagy hatást idézett elő a „Talpra Magyar” szavaltata, melynek végével a gép kiáltotta: „Eljen a haza! mit természetesen a közönség is háromszorosán viszonzott. — Éljenek a rendező- és a működők!

— **Mikédevelői előadás.** A gyergyó-ditrői alalmi polgári iskola tantestülete a nagyobb növendékekkel újhol érdekes tanulmánytra készült. Ez évi záróvizsgák után Gyimesbe, Tusnádra, a Szt. Anna-tavához, a torjai barlang- s a Bálványoshoz fognak utazni. A költségek fedezésére két színelőadást terveztek: az egyiknek a rendezése már megtörtént, mely alkalommal Szigligetinek „A csikós” ezimű népszínművet adták elő, a népiskolai tantestület s működőik közreműködésével. Az előadás igen jól sikerült s a közönség is kellő érdeklődést tanúsított iránta. Az előadás főszereplői a következők voltak: Vértés Gizella, Bíró Jolán, Fülöp Ilona, Csiki Rozsa, Gaál Irénke, Józsa Marika, Keresztes, Boza Kissasszonyok Diványcky Reszó, Viola Gábor, Józsa Sándor, László István, Vértés Lajos, Borka Lajos, Barabás Rajmond, Kálló Károly, Palás József urak. A jüdelemel 150 koronát tett ki, a mi Ditrő viszonyaihoz képest telj színházat jelent. Ez alkalommal a következő felülhízetések voltak: Dr. Tilscher Ede 10 kor., Cinyi Gusztáv 2 kor., Puskás Antalné 1 kor., Szent-Ferenchezrendi zárdá Szárhegy 1 kor., N. N. 1 kor., Székely János 1 kor., Both Ferencz kanonok 3 kor., 10 fill., Veress Sándor 1 kor., Melik Andor 60 fill., Orbán Dénes 80 fillér, mely adományokért ez uton is köszönetet mond a tantestület A második előadást május hó elején fogják rendezni, a mikor Csiky Gergelynek „A magyanna” ezimű színművet fogják előadni, ugyanakkor lesz egyszerű-mind az új polgári iskola épületének a felavatása is.

— **A csikósmolyi szentgyakorlatok.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök ur a tanuló-iffjuság ügyét főpásztori szíven horlozván, Midlinszky József pozsonyi jezsuita atyát kérte fel, hogy a csikósmolyi róm. kath. iskolák tanulóinak szent gyakorlatokat tartson. E híres atya folyó hó 20-tól 24-ig összesen 13 szent beszédet tartott. Ezeknek tárgyai a következők voltak: 1. A szent gyakorlatok czéja, a magány haszna. 2. Az ember eredete, biblii lete és czéja. 3. Az engedelmisség és engedelenség. 4. A hün következményei Krisztus halálát tekintve. 5. A bünöst magánt tekintve. 6. A pokol bizonyítékai Krisztus tanításából, a pokoltagadók életéből és

halálából. 7. A jó ifju tulajdonságai. 8. A jó ifju tulajdonságainak ellenfelei. Az elátkozott sorra. 9. A kátl, egyház mehoisága. 10. A halál. 11. Az utolsó ítélet. 12. A gyónás. 13. A szent áldozás. E szép beszédekről a jersuita oly gyönyörű beszédeket tartott, melyeket templomban allig hallottunk meg, s melyek zöngáz eszméi hatás és fogékony talajra találnak ifjuságunk lelkeiben.

— **Hírdetmény.** A vármegye alispánjának 1900. évi október hó 28-án kelt 11975. számú intézkedésével a vármegye területén felállítandó 25 darab inótábla oszlopokba való felhelyezési munkálatra 215 kor. összeg czéjje engedélyozott. A fentelített munkálat fogantatásának biztosítása czéjéből az 1901. évi április hó 9-ik napjának d. e. 10 órájáig a csikmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenyárgyalás hírdetési. A versenybeni óhajtek felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyozott költség után számított, s a részletes feltételekben előirt 5% czéji bannáppénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább ízekeozzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők. Kelt Csik-Szeredán, 1901. évi márczius hó 21-én.

— **A m. kir. földművelésügyi miniszter** az országos erdei alaphól — a magasabb hegységök fensíkjaiknak, tetőinek és gerinceinek, vagy erdők oldalaiknak s közzgazdasági erdekhöl erdesztelleg művelendő oly területeknek beordósítására, melyeken hegyvidékek, hó vagy köögörtegek megakadályozása, szelvények és vízek ronthalása, valamint a fűtőhözök tovább terjedésének megatálása végett az 1879. évi XXXI. t. cz. 165. §-ában megjelölt erdősítés közzgazdasági szempontból szükséges. — a folyó évre hat nagy jutalmat és ötvenker elismerő jutalmat tűzött ki és pedig:

- két elsőrendű nagy jutalmat egyenként 1000 koronára,
- két másodrendű nagy jutalmat egyenként 800 koronára,
- két harmadrendű nagy jutalmat egyenként 600 koronára,
- három elsőrendű elismerő jutalmat egyenként 500 koronára,
- három másodrendű elismerő jutalmat egyenként 400 koronára,
- három harmadrendű elismerő jutalmat egyenként 300 koronára,
- három negyedrendű elismerő jutalmat egyenként 200 koronára.

Versenyre hoesáthatók mindazok az erdősítések, a melyek a folyó évben nem állami költségén fogantatásra lettek, meg pedig a nagy jutalmakra, ha egy tagban legalább 25 k. holdra, az elismerő jutalmakra pedig ha egy vagy két tagban legalább 10 k. holdra terjednek.

Versenyozhatnak erdőbírtokosok, bírtokos testületek, polgári, egyházi, vagy urberes községek s illetve erdősítések, kiknek költségén s illetve, kiknek tanácsa szerint és felügyelete alatt az erdősítés teljesített — feltéve, hogy a jutalom odaítélésének idejében azok az újhol letessent — és jutalmazott erdők meg bírtokában vannak, illetve az erdősítési minőségben kezdők s az erdősítet területet a beordósítás biztos sikerének elősegítése végett a folyó évtől vagy az első munkálatoktól kezdve a jutalom odaítélésének idejéig államilag gondozták, a versenyöz területen metalan pótlólag szükséges újhol erdősítési munkálatokat is egyenként fogantatították s a létrejövő erdőknek az erdőtervény 2. íletoleg 4. §-a szerint való kezelése iránt intézkedtek.

A jutalmak 1906. évben fognak odaítélteni s a jutalomdíj két harmadrésze az erdősítés költségét viselő erdőtulajdonost, egy harmadrésze pedig az erdősítet teljesítő erdő tisztet fogja illetni.

A jutalmakat az országos főerdőmester vagy helyettesének elnöklété alatt erdősítészekből alakított öttagú bizottság ítéli oda az erdősítés sikerének bevizsgálása után a teljesített erdősítés közérdekű beesének sorrendje és minősége szerint.

A bírálo bizottság íletoleken alapjául szolgálak az íletoles közzgazdasági bizottságnak s illetve a kir. erdőfelügyelőnek a versenyre hoesított erdősítések felett adott javaslatai és a bírálo-bizottság részéről esetleg teljesítendő helyi szemlék.

A kik a kitűzött jutalmakra pályázni kívánnak, azok a folyó év tavaszán történő erdősítési legkésőbb folyó év július hó végéig, a folyó év őszén történő erdősítést pedig legkésőbb folyó évi december hó 25-ig az erdősítés helyének

telekkönyvi számának, a terület nagyságának (k. holdakkban) az erdősítésre használt fafajok íletole fafajának s utóbbi esetben azok egy-arányának pontos megjelölése mellett nálam jelentésk be. A pályázati feltételek meg nem tartása a versenyből való kizárást vonja maga után.

— **Általánoson elismerik** ugy nálunk, mint külföldön, hogy a Mauthner-féle gazdasági és kertü magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak különösen impregnált czéjlaggyöl répamagjai ritkítják parjukat és össze nem tevesztendők más utazott hasonló védgyöl, de nem impregnált répamagokkal. A Mauthner-féle magok tehát felülhaulatlanok és gazdák csak helyesen eszekeozzenek, ha magzókezőletoleket minifig Mauthner-féle magokkal felezik.

CSARNOK.

Lemondás.

Összefont kezekkel állok,
Nem remelek, nem is várok,
Szébb jövendőt, jobb életet,
Egy földön el az éveket.

Előttem kiéd, a mult setét,
Elroholtak lékém hitét,
Ha volt is fény, könyvtől ázva,
Nedves szemem azt sem látta.

Boldogságot nem ismerlek,
Elroholták az embereket,
Bízalmamat elarulták,
Hogy fájdalmam kikazozgjak.

De ne tudja egyik se meg,
Mint faj szívem, minő beteg,
Emelt fejjel, büszken járva,
Gondolok a megváltásra!

S. Reményfy Katinka.

Üzennék én . . .

Üzennék én szép Erdély-országba,
Szép Erdélynek egy kis falujába;
Megüzennem az édes anyámnak,
Egy levelet írjon a fiának.

Egy levelet messze idegenbe . . .
Én Istenem, most jót csak eszembe,
Égy elmentem, híremet se hallja . . .
Hej, ki tudja, fordulok-e arra?

Nem tudom én, fordulok-e arra;
Azt csupán csak a jó Isten tudja,
Más a világ, nem olyan, mint otthon,
Még a nap se jár azon az uton.

Én Istenem, mennek már a fessékek,
Hej, ha én is kis fesséke lehetnék,
Haza szállnék, haza a fessékekkel,
S jó anyától többe nem válnék el.

Kis fessékem, majd ha Csikba értek
S fesséktekbe újra visszatértek,
Mondjátok el üzenetem neki,
Hisz, tietek biztosan megkérdi.

Megkérdi, hogy lattatok-e engem,
S hogy tietek neki mit üzenetek?
Mondjátok meg, hogy levelet várom,
S ha megkapom, én leszek a
Legboldogabb ezen a világon.

—r—l.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. — nek. A versek egyáltalán nem közölhetők. A prózában írt czikkre szíves elnézésre számítva csak jövő számunkban fogunk választ adni.

Feladás szerkesztő és kiadótulajdonos:

Szabóda József.

HÍRDETÉSEK.

Jakab Lajosnál Csik-Szeredában

tisztá pergetett mész és csamega lépesmész

szőlő árón kaplató.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy
Csik-Taploczán

Szobrász műasztalos műhelyt
nyitottam s ezen alban bármily **butordarab** készítését elvállalom, szavatosságot vállalván azoknak a legmagasabb igényeknek megfelelő előállításáért.

Bármily alakban készítek: **varró-, szalon-, virág- és névjegytartó-asztalkákat**, s különösen ajánlom a nagyérdemű közönségnek a **legcsinább kivitelű ebédő-asztalaimat**.

Elvállalom **könyvszekrények-, irodai, gyógyszerári és más üzleti berendezéseket** segítségével művelni, a mi egy műasztalos szakmúja keretébe vág.

Mar most is készítettem **több dísz-tárgyat**, a melyek üzletemben bármikor megtekinthetők, s így már előre meggyőződhetik az igen tisztelt vevő közönség arról, hogy pártolására és támogatására érdemes leszek.

Külföldön szerzett tapasztalatom- és gyakorlati képességemmel oda fogok hatni, hogy **művészi kiállítású butoraimmal** biztosíthassam magamnak a n. é. közönség pártolását.

Maradtam a n. é. közönségnek

teljes tisztelettel

Juhász István,

szobrász, műasztalos Cs. Taploczán.

Üzletem a „Hutter“-szállodával szembe.

Bátor vagyok a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint **budapesti és bécsi utamból** haza érkezve üzletemet tavaszi és nyári szezonra újolag berendeztem.

Nagy választékú **női szövetek és hozzávaló díszek, női kabátok, gallérok, női díszkalapok, férfi és női fehérneműk, férfi kalapok, nyakkendők, vásznak stb. stb.** nagy választékban kaphatók.

Én nem akarom a nagy reklámok és a lapok hasábjain üzletem hírnevét megszerzeni. — hanem a

szolid, jó és pontos kiszolgálás

által akarom nagyrabecsült vevőimet meggyőződtetni az üzletemben lévő újdonságokról. — Maradtam
mely tisztelettel

Szekelyhidy Sándor,

úti és híri díszítő- és Cs. Szeredában.

© Elvém: Szolid kiszolgálás. ©

Alulírott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy

TEMETÉSEKET RENDEZŐ VÁLLALATOMAT

a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg újítottam.

Jelenleg azon helyzetben vagyok, hogy a **legegyszerűbb temetést, mint a legfényesebbet, képes vagyok rendezni.**

Üzletemet felszereltem **minimáltele kész érez- és lakoporsókkal, szemfedelekkel, mindenféle gyász- és koszoru szallagokkal; sírkoszorúk nagy választékban.** Saját gyászkoesim a szükséghez képest **kék vagy fekete díszítéssel** hoesátom a nagyérdemű közönség rendelkezésre. A ravatalok felállítását helyben mint vidéken személyesen eszközölöm.

Hogy ezen hirdetésem nem csak a ma naposság szokássá vált reklám hajhászás, arról a mélyen tisztelt közönség, ha üzletemet becses látogatásával szíves lesz szerencsétleni; meggyőződhetik.

A mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Filó Károly.

(Saját ház.)

(2-12)

Husvétii ajándék tárgyak.

SZVOBODA JÓZSEF

könyvnyomdája, könyv-, papir-, író-, rajz-, hangszer- és díszműűri kereskedése Csik-Szeredában.

Van szerencsém a nagyérdemű mélyen tisztelt közönség szíves figyelmét felhívni az **újonnan modern be-takkal berendezett**

KÖNYVNYOMDÁMRA,

hol a **legkényesebb munkák is izlésesen a legszolidabb árak mellett** készíttetnek el. — Továbbá van szerencsém jól berendezett könyv-, papir-, író-, rajz- és hangszerkereskedésemel is a mélyen tisztelt közönség szíves pártfogásába ajánlom. — Végül pedig midőn még jól berendezett **nagy nyomtatvány-raktáromat** felemlíteni bátor vagyok, szíves jóindulatu pártfogásért esedezni
kiváló tisztelettel

Szoboda József.

Szolid árak.